

KÄSITÖÖ JA KODUNDUSE AINEKAVA

põhikooli 9. klassile

1. Õpieesmärgid

9. klassis käsitöö ja kodunduse õppeainega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb rahulolu praktilisest eneseteostusest; hindab tööd ja töö tegijat;
- 2) mõistab tehnoloogia arengut, näeb sellest tulenevaid muutusi töös ning nende mõju keskkonnale;
- 3) kavandab ja teostab oma ideid ning lahendab loovalt endale võetud ülesandeid;
- 4) võrdleb ja kasutab erinevaid materjale;
- 5) teab ohutu töötamise põhimõtteid ning järgib neid;
- 6) töötab meeskonnas ja tajub oma võimeid ühistöös;
- 7) lähtub toitu valides ja valmistades tervisliku toitumise põhimõtetest;
- 8) tuleb toime koduse majapidamise ja pere eelarvega ning käitub teadliku tarbijana;
- 9) väärtustab ja hoiab rahvuskultuuri ning teadvustab oma kohta mitmekultuurilises maailmas;
- 10) seostab õpitud teoreetilised teadmised igapäevaelus vajalike praktiliste oskustega;
- 11) kasutab erinevaid teabeallikaid loova mõttetöö ja käelise tegevuse ühendamiseks.

2. Õppesisu

Käsitöö teemad 18t.

2.1 Sssejuhatuse. 0.5 t

2.2 Rahvakunst Kudumine 1.5 t

Eesti etnograafiline ornament tänapäevase rõivastuse ja esemelise keskkonna kujundamisel. kudumistraditsioonid Eestis, pitsilised koed, õhksilmus

2.3 Kudumine 16 t

Eesti etnograafiline ornament tänapäevase rõivastuse ja esemelise keskkonna kujundamisel. Teiste rahvaste etnograafia inspiratsiooniallikana.

Pitsiliste koekirjade kudumine skeemi järgi Ringselt kootav pits, .eseme kudumine ja viimistlemine

2.4 Kodundus 7 t

Toiduallergia ja toidutalumatuse. Taimetoitluse ja dieetide mõju organismile. Toitumishäired.

Eestlaste toit ajast aega. Eri rahvaste toitumistraditsioonid ja toiduvalikut mõjutavad tegurid (asukoht, usk jm).

Kutsed ja kingitused; ideede ja võimaluste leidmine erinevate peolaudade kujundamiseks; peolaua menüü koostamine; kulude planeerimine erijuhtudeks

2.5 Projektõpe 13 t.

Projektid võivad ollani tehnoloogiaõpetuse, käsitöö kui ka kodunduse valdkonnast. Projektitööd võib lõimida omavahel, teiste õppeainete ja klassidevaheliste projektidega hiig ülikooliliste ja pikemaajaliste koolidevaheliste ettevõtmistega "Laste maailm,, Vaba teemad. Õpilased valivad tööeseme valmistamiseks sobivad materjale, töövahendeid, tehnikaid ja viimistlusvõtteid. Oma

töö ja selle tulemuse analüüsimine ning hindamine. Töö esitlemine ja eksponeerimine. Näituse kujundamine ning virtuaalkeskonna kasutamine oma töö eksponeerimiseks.

3. Õpitulemused.

9. klassi õpilane:

- 1.Otsib ülesannete täitmisel abi nüüdisaegsest teabelevist;
- 2.Kirjeldab keemiliste kiudainete põhiomadusi, kasutusalasid ning hooldustingimusi;
- 3.Võrdleb materjalide valikul nende mõju tervisele,
- 4.Kombineerib oma töös erinevaid materjale;
- 5.Koob kirjalist pinda ning koekirju koeskeemi kasutades;
- 6.Koob ringselt;
- 7.Tunneb peamisi eesti rahvuslikke käsitöötavasid.
- 8.Leiab loovaid võimalusi kasutada õpitud käsitöötavaid.
- 9.Valib tööeseme valmistamiseks sobivaid materjale, töövahendeid, tehnikaid ning viimistlusvõtteid.
- 11.Teab toiduainete kuumtöötlemise viise.
- 12.Teab toidu valmistamisel toimuvaid muutusi ning oskab neid teadmisi rakendada.
- 13.Valmistab retsepti kasutades erinevaid kuumi ja külmi roogi.
- 14.Arvestab rühmaülesandeid täites kaasõpilaste arvamusi ja hinnanguid.
- 15.Tunneb peamisi maitseaineid ja roogade maitsestamise võimalusi.
- 16.Valmistab retsepti kasutades erinevaid kuumi ja külmi roogi
- 17.Teab mitmekülgse toiduvaliku tähtsust oma tervisele ning põhiliste makro- ja mikrotoitainete vajalikkust ja allikaid.
- 18.Analüüsib toiduainete toiteväärtust ja hindab nende kvaliteeti.
- 19.Analüüsib menüü tervislikkust, koostab tasakaalustatud ja mitmekülgse menüü.
- 20.Arvestab rühmaülesannete täitmisel kaasõpilaste arvamuste ja hinnangutega.
- 21.Kasutab menüüd koostades ainekirjandust ja teabeallikaid.
- 22.Kalkuleerib toidu maksumu

4. Hindamine

- Kujundav
- Jooksev
- Kokkuvõttev (poolaasta, aasta)

Jooksva hindamise puhul õpilasel peab olema mitte vähem kui 3 jookvat hinnet, mille alusel moodustab veerandi lõplik hinne.

Jooksev hindamine sisaldab:

1. kavandamist ja planeerimist (originaalsust, iseseisvust, oskust põhjendada tehtud otsuseid/valikuid);

2. valmistamist (materjalide ja töövahendite kasutamise oskust, omandatud teadmiste kasutamist praktikas, tööohutusnõuete ja hügieenireeglite järgimist, iseseisvust, koostööoskust);

3. töö tulemust (kavandatu õnnestumist, viimistlust/kvaliteeti, töö õigeaegset valmimist, esitlemise oskust);

4 õpilase arengut, püüdlikkust, kodukorra täitmist.

Aastahinne tuleneb nelja veerandi koondhindest.

Hinne	KÄSITÖÖ
5	Kavandamine ja planeerimine - omapärased ja esteetiliselt nauditavad lahendused kavandis; arvestatakse materjale, tehnoloogiat, tööaega; arvestatakse oma vilumustaset. Konkreetne tööoperatsioon või tööetapp - oskab töövahendeid kasutada; oskab oma tööd kriitiliselt jälgida; töö sooritamise on õige, korrektne, puhas ja viimistletud. Tulemus - töö terviklik sooritamise on laitmatu
4	Kavandamine ja planeerimine - kavand on üsna tavaline, kuid valmis idee rakendatakse oma töös omapäraselt; ei arvestata täielikult materjali, tehnoloogiat, töökulu; ei arvestata täielikult oma vilumustaset. Konkreetne tööoperatsioon või tööetapp - suudab tegevusplaane jälgida; töövahendite kasutamisel väikene ebakindlus; esineb väikeseid puudujääke töö sooritamisel. Tulemus - töö sooritamises on väikesed puudused, mis ei mõjuta töö tervikpilti
3	Kavandamine ja planeerimine - kavand stereotüüpne, omapära puudub; ei arvestata materjali, tehnoloogiat, tööaega – need takistavad kavandi teostust; ei arvestata oma vilumustaset – vilumustase pole töö teostamiseks piisav. Konkreetne tööoperatsioon või tööetapp - teadmiste rakendamine töös kõrvalise abiga; töö sooritamises esineb suuremaid eksimusi; vilets kvaliteet. Tulemus - töö soorituse vilets kvaliteet mõjutab töö tervikpilti.
2	töö nõrk sooritustase teeb töö esteetiliselt ebarahuldavaks
1	Kavandamine ja planeerimine - töö õigeaegselt esitamata; puuduvad töövahendid tunnis; ei tööta tunnis kaasa; kodune töö tegemata. Konkreetne tööoperatsioon või tööetapp - töö õigeaegselt esitamata; puuduvad töövahendid tunnis; ei tööta tunnis kaasa.
Hinne	KODUNDUS
5	tuleb iseseisvalt toime antud korralduste täitmisega; oskab kasutada töövahendeid otstarbekalt ja eesmärgipäraselt; hoiab puhtust töö tegemisel.

4	vajab üksikutel kordadel abi antud korralduste täitmiseks; oskab kasutada töövahendeid eesmärgipäraselt; enamasti hoiab puhtust töö tegemisel.
3	vajab tihti abi antud korralduste täitmiseks; ei oska töövahendeid eesmärgipäraselt ja otstarbekalt kasutada; pole hoolas töö tegemisel.
2	ei oska töövahendeid eesmärgipäraselt ja otstarbekalt kasutada; pole hoolas töö tegemisel; ei tööta tunnis kaasa.

5 Õppekirjandus:

- 1 “Kudumine “Anu Pink, Saara Kirjastus 2002a.
- 2 “Heegeldamine “Anu Pink, Saara Kirjastus 2004a.
- 3 “Õmblemine “Anu Pink, Saara Kirjastus 2003a.
- 4 “Tikkimine Väike rahvarõivaõpetus “Anu Pink, Saara Kirjastus 2005a.
- 5 „Tikkimine „Liia Laanpere, Heeli Raidla, Tallinn „Valgus” 1989a.
- 6 „Kodundus IV – VI klass” Lea Laus, Kaie Mei, Kaie Pappel, Aino Põdra, Tallinn, Koolibri 1998a.
- 7 „Kodundus VII – IX klass” Lea Laus, Kaie Mei, Kaie Pappel, Aino Põdra, Tallinn „Koolibri”.2002a.

6 Õppevahendid:

- 1.arvuti;
2. multimeedia presentation;
- 3.mõistekaardid,
4. lootomäng;
- 5.õmblusmasinad;
- 6.triikraud;
- 7.kärid;
- 8.pliit;
- 9.pootid;
- 10.pannid.

